

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๒๑ /๒๕๕๐

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องทุกข์ในคดีอาญา

ผู้อุทธรณ์ : นายธีรชัย [REDACTED]
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : กองบังคับการปราบปราม
สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นายธีรชัย [REDACTED] ผู้อุทธรณ์ ซึ่งอ้างว่าเป็นตัวแทนศูนย์ประสานงานร้องทุกข์ทางปกครอง กรณีที่ราชพัสดุตลาดใหม่ดอนเมือง และในฐานะผู้มีส่วนได้เสียในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวนสังกัดกองบังคับการปราบปราม มีหนังสือลงวันที่ ๒๗ ตุลาคม ๒๕๔๘ ถึงผู้บังคับการ กองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ขอข้อมูลข่าวสาร ดังนี้

๑. ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการร้องทุกข์มอคดี อันเป็นองค์ประกอบแห่งการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญาว่าด้วยมูลฐานความผิดหมิ่นประมาทผู้อื่นโดยการโฆษณาทางเอกสาร ตามมาตรา ๓๒๖ และ ๓๒๘ ได้แก่

- ๑.๑ การกระทำของผู้อุทธรณ์ที่ถือเป็นการกระทำความผิด
- ๑.๒ กระทำความผิดต่อผู้ใดในฐานะอะไร
- ๑.๓ กระทำโดยโฆษณาอย่างไร
- ๑.๔ กระทำโดยข้อความอันเป็นเท็จหรือละเมิดสิทธิการเป็นส่วนตัว

อย่างไร

๒. เอกสารคู่มือหรือระเบียบวิธีปฏิบัติของกองบังคับการปราบปราม เกี่ยวกับขั้นตอนการสอบสวนในกระบวนยุติธรรมทางอาญา

/กองบังคับ...

หน้า ๑ ใน ๔ หน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๖ ๑ /๒๕๕๐

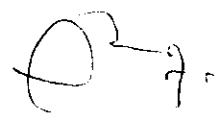
กองบังคับการปราบปราม มีหนังสือ ที่ ตช ๐๐๒๖.๙/๑๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๕๙ ถึงผู้อุทธรณ์ แจ้งเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ และปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ โดยให้เหตุผลว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ ถึงคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ได้พิจารณาคำอุทธรณ์ คำชี้แจงด้วยวาจาของผู้แทนกองบังคับการปราบปราม คำชี้แจงเป็นหนังสือของผู้อุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงได้ความว่า นายยืนยง [REDACTED] ข้าราชการสังกัดกรมธนารักษ์ กระทรวงการคลัง ได้ร้องทุกข์ต่อพนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปราม สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ให้ดำเนินคดีกับผู้อุทธรณ์และนายศุภชัย [REDACTED] ในความผิดฐานร่วมกันหมิ่นประมาทผู้อื่นด้วยการโฆษณา ต่อมาพนักงานสอบสวน กองบังคับการปราบปราม มีหมายเรียก ลงวันที่ ๑๘ เมษายน ๒๕๔๘ วันที่ ๕ กันยายน ๒๕๔๘ และวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๘ ให้ผู้อุทธรณ์และนายศุภชัย ซึ่งเป็นผู้ต้องหาไปพบพนักงานสอบสวน ผู้อุทธรณ์อ้างว่าการออกหมายเรียกของพนักงานสอบสวนไม่เป็นไปตามมาตรา ๕๓ (๔) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาและแนวทางของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพนักงานสอบสวนจะทำการควบคุมตัวผู้อุทธรณ์โดยไม่แจ้งเหตุแห่งการกระทำผิดหรือไม่สามารถสอบสวนหาเหตุแห่งการกระทำผิดได้โดยชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งไม่ยอมฟังคำคัดค้านและคำขอของผู้อุทธรณ์ที่ให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างถูกต้องตามกฎหมาย จึงขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อใช้ในการแก้ข้อกล่าวหาในชั้นพนักงานสอบสวน

ในการพิจารณา ผู้แทนกองบังคับการปราบปรามได้ชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยวาจาเพิ่มเติมต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารว่า พนักงานสอบสวนได้ออกหมายเรียกให้ผู้อุทธรณ์ไปพบพนักงานสอบสวนแต่ผู้อุทธรณ์ไม่ไปพบ พนักงานสอบสวนจึงได้ขอให้ศาลออกหมายจับผู้อุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๖๖ และคดีนี้พนักงานสอบสวนได้ส่งสำนวนไปยังพนักงานอัยการแล้ว ส่วนคู่มือหรือระเบียบวิธีการปฏิบัติของกองบังคับการปราบปรามเกี่ยวกับขั้นตอนการสอบสวนนั้น ได้จัดส่งให้แก่ผู้อุทธรณ์แล้วตามหนังสือกองบังคับการปราบปราม ที่ ตช ๐๐๒๖.๙/๑๕๔ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙

/ผู้อุทธรณ์...

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๗ ๑ /๒๕๕๐

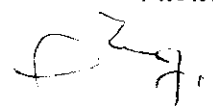
ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๕๐ ซึ่งแจ้งเพิ่มเติมว่า เอกสารที่ผู้อุทธรณ์ขอมิใช่เอกสารที่พนักงานสอบสวนจัดทำที่อยู่ในระหว่างการพิจารณา แต่เป็นเอกสารที่พนักงานสอบสวนได้รับมอบคดียกมาจากนายยืนยง [REDACTED] ที่อ้างว่าเป็นเอกสารที่ผู้อุทธรณ์เป็นผู้จัดทำ จึงมิใช่เป็นเอกสารต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า เอกสารที่ผู้เสียหายใช้ในการร้องทุกข์ เป็นข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่ผู้เสียหายกล่าวหาต่อพนักงานสอบสวนให้ดำเนินคดีอาญาแก่ผู้อุทธรณ์และนายศุภชัย การร้องทุกข์เป็นกระบวนการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาระหว่างผู้ร้องทุกข์กับเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจเท่านั้น ซึ่งเมื่อได้รับคำร้องทุกข์แล้วพนักงานสอบสวนต้องรวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิดเท่าที่สามารถจะทำได้เพื่อจะทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ต่างๆ อันเกี่ยวกับความผิดที่ถูกกล่าวหาเพื่อจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดและพิสูจน์ให้เห็นความผิดหรือความบริสุทธิ์ของผู้ต้องหา ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๑ การเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับคำร้องทุกข์ให้ผู้ต้องหาทราบในชั้นสอบสวนจึงย่อมมีผลกระทบต่อคดี อันอาจทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพหรือไม่อาจสำเร็จตามวัตถุประสงค์ได้ ตามมาตรา ๑๕ (๒) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐

อนึ่ง ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “เมื่อผู้ต้องหาถูกเรียก หรือส่งตัวมา หรือเข้าหาพนักงานสอบสวนเอง หรือปรากฏว่าผู้ใดซึ่งมาอยู่ต่อหน้าพนักงานสอบสวนเป็นผู้ต้องหา ให้ถามชื่อตัว ชื่อรอง ชื่อสกุล สัญชาติ บิดามารดา อายุ อาชีพ ที่อยู่ที่เกิด และแจ้งให้ทราบถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำที่กล่าวหาว่าผู้ต้องหาได้กระทำความผิด แล้วจึงแจ้งข้อหาให้ทราบ” ดังนั้น เมื่อพนักงานสอบสวนได้ออกหมายเรียกผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ต้องหาว่ากระทำความผิด ผู้อุทธรณ์จึงต้องไปพบพนักงานสอบสวน เพราะการแจ้งตามมาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่งดังกล่าว พนักงานสอบสวนต้องแจ้งต่อตัวผู้ต้องหาโดยตรง การที่ผู้อุทธรณ์ซึ่งเป็นผู้ต้องหาไม่ไปพบพนักงานสอบสวนตามหมายเรียกที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมาย แต่กลับใช้สิทธิขอข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นั้น จึงเป็นการใช้สิทธิขอข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง

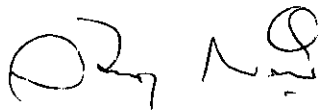
สำหรับข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๒ กองบังคับการปราบปรามได้เปิดเผยแก่ผู้อุทธรณ์แล้ว จึงไม่ต้องวินิจฉัย

/ฉะนั้น...

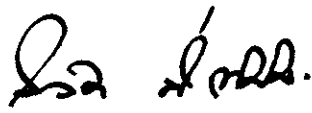

คำวินิจฉัย ที่ สค ๒๕ ๑ /๒๕๕๐

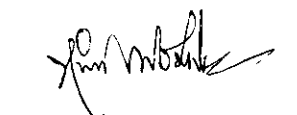
ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงมีมติให้ยกอุทธรณ์

(นายวัฒนา รัตนวิจิตร)

หัวหน้าคณะที่ ๔

(นายเรวัต ฉ่ำเฉลิม)

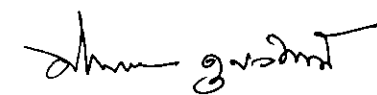
กรรมการ

(นายจ่านง เฉลิมฉัตร)

กรรมการ

(นายดำรงค์ บุญยืน)

กรรมการ

(นางมัลลิกา คุณวัฒน์)

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวน

หมายเหตุ : นายดำรงค์ บุญยืน ป่วยจึงมิได้ลงนามในคำวินิจฉัย